

Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге Советы

КАРАР

10 июнь 2021

№8

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге муниципаль берлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, тикшерү һәм карау Тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештырунын гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге муниципаль берлеге Уставының 15.1 статьясына таянып, Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, тикшерү һәм карау Тәртибен күшымтада бирелгән тәртиптә расларга.

2. Элеге каарны Интернет мәгълumat-телекоммуникация чөltәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълуматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, шулай ук Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек Башшыты:

Р.Ф.Маликов

Кукмара муниципаль районы Олыяз авыл
жирлеге Советының 2021 елның 10 июнь 8
номерлы карарына күшымта

**Олыяз авыл жирлеге муниципаль берэмлекендэ инициативалы проектларны тэкъдим итү,
керту, тикшерү һәм карау
ТӘРТИБЕ**

1 бүлек. **Гомуми нигезләмәләр**

1 статья Элеге Тәртипне жайга салу предметы

1. Элеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Олыяз муниципаль берэмлеке Уставы нигезендэ инициативалы проектларны тэкъдим итүгә, кертугә, фикер альшуга, карауга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуға бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенинән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициативалы проектларны тэкъдим итү, тикшерү, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә элеге Тәртипнен нигезләмәләре, әгәр Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты белән һәм алар нигезендә кабул ителгән Олыяз авыл Советы карарларында башкасы каралмаган булса, файдаланылмый.

2 статья. Инициативалы проектлар

1. Инициативалы проект дигэндә элеге Тәртиптә Кукмара муниципаль районы Олыяз авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча Кукмара муниципаль районы Олыяз авыл жирлеге яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турында тэкъдиме анлашыла.

2. Инициативалы проектта тубәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

- 1) Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге халкы яисә аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;
- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тэкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтиҗәләрен) тасвирлау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруга кирәклे чыгымнарны алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торған (мөмкин булған) финанс, мәлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торған күләмнән тыш, әлеге акчаларны инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен файдалану күздә тотылган очракта, Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлегенең бюджет чаралары күләменә күрсәтү;

8) Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге территориясенә яисә аның чикләрендә инициативалы проект гамәлгә ашырылачак өлешен әлеге Тәртиппең З статьясы нигезендә күрсәтү;

3. инициативалы проект әлеге статьяның 2 өлешендә караплан белешмәләре булған проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор каары буенча график һәм (яисә) табличалы материаллар күшүмтә итеп бирелергә мөмкин.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла ала торған территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар тулаем Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдәге халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

1) торак пункт;

2) торак пунктлар төркеме;

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл иту хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл иту һәм (яисә) Ольяз авыл башкарма комитеты каары белән (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы каар белән) аерым муниципаль программаларның чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Ольяз авыл жирлеге территориясен өлешләргә (округларга) бүлү карапында мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге территориясенең (округының) тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим итәлә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим иту һәм тикшерү

4 статья. Проект инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән түбәндәгеләр чыгыш ясарга хокуклы:

1) уналты яшкә житкән һәм Кукмара муниципаль районы Ольяз авыл жирлеге территориясендә яшәүче кимендә ун⁴ граждан булған инициатив төркем (алга таба – инициатив төркем);

2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

3) авыл торак пунктының старостасы;

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба – проект инициаторлары):

1) инициативалы проект әзерлиләр;

2) инициативалы проект буенча фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсө буенча гражданнарның фикерләрен ачыклауны тәэмин итәләр;

3) инициатив проектны Ольяз авыл башкарма комитетына кертәләр;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны контролльдә тотуда катнашалар;

5) башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм әлеге Тәртиппә билгеләнгән һәм аның нигезендә кабул итегендә Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлегенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурыйчларны башкаралар.

3. Инициатив төркем төзү һәм аның тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул иту беркетмә белән рәсмиләштерелә. Беркетмәнен формасы Ольяз авыл башкарма комитеты тарафыннан раслана.

4. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органдары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар ижтимагый берләшмәләр булып торучы проект инициаторлары тарафыннан аларның гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 статья. Инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча гражданнар фикерен ачыклау

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган Кукмара муниципаль районның Олыяз авыл жирлеге халкы яисә аның өлешенең халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

2. Проектның инициаторы түбәндәгө формаларда инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклауны оештыра:

1) гражданнар жынында инициативалы проектны карау;

2) гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициативалы проектны карау;

3) гражданнардан сорашып белешү үткәрү;

4) инициативалы проектны хуплап, гражданнарның имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициативалы проектка ярдәм иту мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә төрөннөн файдалану турында каар кабул итәргә хокуклы.

6 статья. Инициативалы проектларны тәкъдим иту мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим иту мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы каары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш Кукмара муниципаль районның Олыяз авыл жирлегенең анда яшәүчеләр мәнфәгатыләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла торган территориясе өлешендә үткәрелә. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру Кукмара муниципаль районның Олыяз авыл жирлеге халкы мәнфәгатыләрендә планлаштырылса, Кукмара муниципаль районы Олыяз авыл жирлеге территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш уздырылырга мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

1) Жыелыш кара-каршы (очная) фикер алышу формасында уздырыла – көн тәртибе һәм тавыш биругә куелган мәсьәләләр буенча каарлар кабул иту мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен халыкның уртак катнашы формасында;

4. Бер жыелышта берничә инициативалы проект кааралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта жыелышны оештыру һәм уздыру буенча хокук һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергә гамәлгә ашырыла.

5. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм тарату чыгымнары өчен проект инициаторы жаваплы.

6. Олыяз авыл башкарма комитеты проект инициаторына жыелыш үткәрудә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткәрү өчен түләүсез бина бирә. Олыяз авыл башкарма комитеты каары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган биналарның исемлеге билгеләнергә мөмкин.

7. Катнашучылар саны 50 кешене тәшкил иткәндә жыелыш хокуклы дип санала.

7 статья. Жыелышны үткәргө әзерлек

1. Жыелышны уздыру турында проект инициаторы каарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) фикерләшү өчен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;
 - 2) жыелыш үткәру формасы (кара-каршы фикер алышу-чittән торып (очно-заочно));
 - 3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелыш кара-каршы фикер алышу-чittән торып (очно-заочно) уздырылган очракта – халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;
 - 4) жыелыш уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш кара-каршы фикер алышу-чittән торып (очно-заочно) уздырылган очракта – шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкның каарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм мондый каарлар ташырылырга тиешле урын яисә адрес, йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында карар;
 - 5) кара-каршы фикер алышу (очно) формасында үткәрелә торган жыелышта катнашучыларның яисә, жыелышны кара-каршы фикер алышу-чittән торып (очно-заочно) уздырган очракта, көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кара-каршы фикер алышуда катнашучыларның фаразланган саны;
 - 6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны уздыру турында мәғълүмат бирү ысуулары;
2. Проектның инициаторы Олъяз авыл башкарма комитетына жыелыш үткәру турында аны уздыру көннән кадәр 10 көннән дә сонга калмычча язмача хәбәрнамә жибәре.
3. Жыельшины уздыру турында хәбәрнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:
- 1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициативалы төркем әгъзаларның фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны);
 - 2) әлеге статьяның 1 олешендә каралган белешмәләр
 - 3) проект инициаторларының жыельшины оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлары фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, телефон номерлары.
 - 4) жыельши уздыруга ярдәм итү турында, шул исәптән жыельши (жыельшины кара-каршы фикер алышу-чittән торып уздырган очракта кара-каршы фикер алышу) уздыру өчен урын бирү турында һәм (яисә) тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында үтенеч;
4. Жыельшины уздыру турында хәбәрнамәгә проект инициаторы һәм проектның инициаторы аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә бирү функцияләрен башкарырга вәкаләтле итеп билгеләгән затлар тарафыннан имза салына. Инициатив төркем исеменнән жыельши үткәру турында хәбәрнамәгә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функциясен үтәргә вәкаләтле итеп билгеләнгән затлар имза сала.
5. Жыельшины уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта, Олъяз авыл башкарма комитеты хәбәр килгән көннән алыш биш көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлеге турында проект инициаторына хәбәр итә яисә жыельшины уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алыш өч көн эчендә жыельшины (жыельшины кара-каршы фикер алышу-чittән торып уздырган очракта кара-каршы фикер алышу) уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килемшәве турында хәбәр итәргә тиеш.
6. Олъяз авыл башкарма комитеты жыельши үткәру турында, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында «Интернет» мәғълүмат-телеكومмуникация чөлтәрендә Кукмарा муниципаль районының рәсми сайтында яисә махсуслаштырылган сайтта белешмәләр урнаштыра:
- 1) хәбәрнамә көргән көннән алыш өч көн эчендә жыельши үткәру турында;
 - 2) жыельшины уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртү турындағы тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнын соң ике көннән дә сонга калмычча (жыельши кара-каршы фикер алышу-чittән торып уздырылган очракта, кара-каршы фикер алышу).
7. Олъяз авыл башкарма комитеты проект инициаторына жыельши үткәрүдә ярдәм итү максатларында вәкаләтле вәкил билгеләп күярга хокуклы. Олъяз авыл башкарма комитеты

вәкаләтле вәкилне билгеләп кую турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

8 статья. Жыелышны кара-каршы фикер алышу (очно) формасында уздыру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы, проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданинны Олыз авыл башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзеп теркәүн тәэмин итә. Жыелышта катнашкан гражданин исемлеге жыелыш беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алыш бару өчен рәис һәм секретарь сайланы.

4. Рәис жыелышны алыш бара, көн тәртибендәге мәсьәләләрне игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелышта кабул ителгән җаарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсен алыш бара, анда жыелыш кабул иткән барлык җаарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш беркетмәсенә секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

6. Жыелыш беркетмәсендә тубәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданин саны;
- 3) яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) көн тәртибендәге сораулар буенча кабул ителгән җаарлар

9 статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданин конференциясе үткәру

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориядә 16 яшкә житкән яшәүчеләрнең саны 1000 кешедән артып киткән очракта, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданин конференциясе (алга таба – конференция) уздырылырга мөмкин.

2. Конференция, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алыш, әлеге Тәртипнен 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

3. Әлеге Тәртипнен 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән конференция үткәру турында проект инициаторы каарында тубәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

1) делегацияләрне сайлау вәкиллеге нормасы, ул территориянен 16 яшкә житкән 100 кешесенә 1 делегаттан ким була алмый;

2) делегатларны сайлау өчен жыельшлар уздыру сроклары һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып делегатларны сайлау турында жыельш беркетмәләре тора.

10 статья. Инициативалы проектларга ярдәм йөзенинән гражданин имзаларын жыло

Инициативалы проектларны хуплап гражданин имзаларын жыло (алга таба – имзалар жыло) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

Инициативалы проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем эгъзаларының имзаларын да кертеп, кимендә егерме биш кеше булырга тиеш.

Имзалар тубәндәгә тәртиптә жыела:

- 1) имзалар аларны имза көгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы Олъяз авыл башкарма комитеты тарафыннан раслана;
- 2) имзалар көгазендә имзалар жыю гамәлгә ашырыла торган инициативалы проект күрсәтелә;
- 3) имзалар көгазендә кешенең имzasы hәм аны кую датасы куела. Имза hәм аны кую датасын кеше үз кулы белән куя. Имзалар көгазендә үз имzasын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар көгазенә аның утенече буенча имзалар жылоны гамәлгә ашыручи зат тарафыннан кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулдан язу ысулы белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашлар куллану рөхсәт ителми;
- 4) кеше **бэр үк** инициативалы проектны хуплап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;
- 5) hәр имзалар көгазе имзалар жылоны гамәлгә ашыручи проект инициаторының имзалары белән таныкланырга тиеш. Имзалар көгазен таныклаганда, имзалар жылоны башкарган проект инициаторы вәкиле үз кулы белән фамилиясен, исемен hәм атасының исемен, туу датасын, яшәү урыны адресесин күрсәтә, шулай ук имzasын hәм аны кую датасын күрсәтә;
- 6) Имзалар жыйганда, имза көгазенең алғы яғын hәм арткы яғын тутыру рөхсәт ителә. Шул ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алғы якның дәвамы булып тора, э таныклау имзалары hәм имзалар жылоны гамәлгә ашыручи проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза көгазенең арткы яғына соңғы имзадан соң ук куела;
- 7) Имзалар жыйганда hәр кешенең «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

11 статья. Элеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сораштыру үткәрү

1. Инициативалы проектны Кукмара муниципаль районның Олъяз авыл жирлеге халкы мәнфәттәрендә тулаем гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән очракта элеге инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерләрен ачыклау өчен, гражданнардан Олъяз авыл жирлеге халкы яисә инициативалы проект тормышка ашырылырга тәкъдим ителә торган аның өлеше инициативасы белән сораштыру (алга таба – сораштыру) уздырыла.
1. Сораштыруны билгеләү өчен проект инициаторы Кукмара муниципаль районның Олъязк авыл жирлеге Советына гариза жибәрә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:
 - 1) сораштыру уздыру тәкъдим ителә торган инициативалы проект;
 - 2) проект инициаторы тәкъдимнәре:
 - ә) сораштыру үткәру датасы hәм сроклары турында;
 - б) сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорауны (сорауларны) формалаштыру турында;
 - в) сораштыру үткәру методикасы турында;
 - г) сораштыруда катнашучы Кукмара муниципаль районның Олъяз авыл жирлегендә яшәүчеләрнен минималь саны турында;
- 3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме hәм аның урнашкан урыны).

2. Эгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Эгәр проектның инициаторы элеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты hәм Кукмара муниципаль районның Олъяз авыл жирлеге яисә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган аның өлешенең кименде 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очракта гаризада шулай ук гаризаны имзалаған затлар турында белешмәләр (фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме, аларның яшәү яки булу урыны турында белешмәләр) күрсәтелә.

3. Кукмара муниципаль районы Олыяз авыл жирлеге Советы гариза кергэн көннән алып кимендә 30 көндө аны карый һәм сорашып белешүне билгеләү яисә сорашып белешүне билгеләүдән баш тарту турында каары кабул итә.

4. Әгәр жибәрелгән хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан Кукмара муниципаль районының Олыяз авыл жирлеге халкының ихтыяр белдерү нәтижәләрен дөреслек белән билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, әлеге статьяда билгеләнгән сораштыру уздыру турындагы инициативаны тәкъдим итү тәртибен бозу сораштыру үткәрудән баш тартуга нигез була.

5. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнардан сорашып белешу «Кукмара муниципаль районы Олыяз авылы жирлекендә гражданнардан сорашып белешүне билгеләү һәм уздыру тәртибе турында» 2007 елның 17 октябрендәге 35 номерлы Олыяз авыл жирлеге Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

6. Сораштыруда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган муниципаль берәмлектә яисә аның өлешендәге 16 яшькә житкән яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

7. Олыяз авыл башкарма комитеты сораштыру нәтижәләрен проект инициаторына нәтиҗә чыгарганнын соң 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкәрә.

Бүлек 3. **Инициативалы проектларны керту һәм карау**

12 статья. Инициативалы проектларны керту

1. Инициативалы проектны Олыяз авыл башкарма комитетына керткәндә түбәндәгеләр тапшырыла:

1) проектның кәгазь чыганактагы һәм электрон рәвештә график һәм (яисә) таблица материаллары күшүмтә итеп бирелергә мөмкин булган тасвирамасы;

2) инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә әлеге Нигезләмәнен 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә башка документлар, шулай ук инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән Олыяз авыл башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турында проект инициаторының каары;

3) гражданнар жыельшы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтижәләре һәм (яисә) муниципаль берәмлек халкының яисә аның өлешенең инициативалы проектка ярдәм күрсәтүен раслый торган имзалар кәгазыләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда, проектның инициаторы тарафыннан турыдан-туры Олыяз авыл башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә билгеләнгән вәкаләтле зат тарафыннан нил авыл башкарма комитетына тапшырыла яисә аны жибәргәндә бәясен билгеләп һәм эчендәге эйберләре исемлеке белән почта аша жибәрелә.

3. Олыяз авыл башкарма комитеты тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне проектны керту датасы булып тора.

4. Олыяз авыл башкарма комитетына документлар инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Олыяз авыл башкарма комитеты белән турыдан-туры эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка исемлекне һәм Олыяз авыл башкарма комитеты тарафыннан аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алу турында расписка бирелә. Расписка Олыяз авыл башкарма комитеты тарафыннан документларны алган көнне бирелергә тиеш.

13 статья. Инициативалы проектларны карау комиссиясе

1. Инициативалы проектларны карау комиссиясе (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру максатларында төзелә.

2. Комиссия саны 6 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персональ составы Олыяз авыл жирлеге башкарма комитеты каары

белэн билгелэнэ. Комиссия эгъзаларының гомуми саныннан яртысы Олыяз авыл жирлеге Советы тэкъдимнэрэ нигезендэ билгелэнэ. Комиссия составы комиссия кабул итэ торган каарларга йогынты ясарга мөмкин булган мэнфэгатылэр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген булдырмыйча төзөлэ.

4. Комиссия комиссия рэисеннэн, комиссия рэисе урынбасарыннан, комиссия секретаре һэм комиссия эшнэдэ шэхсэн катнашучы комиссия эгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рэис:

- 1) комиссия эшн оештыра, аның эшчэнлегенэ житэкчелек итэ;
- 2) комиссиянэц чираттагы утырышының көн тэртибе проектын формалаштыра;
- 3) комиссия эгъзаларына йөклөмэлэр бирэ;
- 4) комиссия утырышларында рэислек итэ.

6. Комиссия рэисе урынбасары комиссия рэисе вакытлыча булмаган очракта анын вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- 1) комиссия эшчэнлеген мэгълүмати һэм документлар белэн тээмин итэ, шул исэптэн комиссия утырышына эзэрлекне дэ тээмин итэ;
- 3) комиссия эгъзаларына, комиссия утырышына чакырылган проектлар инициаторларына һэм башка затларга комиссиянэц чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны һэм комиссиянэц чираттагы утырышы көн тэртибе турында хэбэр итэ;
- 3) комиссия утырышлары беркетмэлэрен алыш бара.

8. Комиссия эгъзасы:

- 1) комиссия эшнэдэ, шул исэптэн комиссия утырышларында катнаша;
- 2) комиссия эше мэсьэлэлэрэ буенча тэкъдимнэр кертэ;
- 3) комиссия утырышларында карала торган документлар һэм материаллар белэн таныша;
- 4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирэ;
- 5) комиссия утырышларында тавыш бирэ.

9. Комиссия эшнен төп формасы утырышлар була.

10. Комиссия утырыши анда комиссия эгъзаларының яртысыннан да ким булмаган ёлеше булу шартыларында хокуклы дип санала.

11. Проектның инициаторларына һэм аларның вэкиллэрэнэ комиссия тарафыннан инициативы проектларны карауда катнашу һэм алар буенча үз позициялэрэн бэян иту мөмкинлеге тээмин итэлэ. Инициативы проектны карау планлаштырыла торган комиссия утырыши турында проект инициаторларына аны үткөрү көненэ кадэр биш көннэн дэ сонга калмыйча хэбэр итэлэ.

12. Проект буенча фикер алышу һэм комиссия тарафыннан каарлар кабул иту проект инициаторы һэм чакырылган башка затлар катнашыннан башка башкарьла.

13. Комиссия каары утырышта катнашучы комиссия эгъзалары саныннан гади күпчелек ачык тавыш бирү юлы белэн кабул итэлэ. Тавышлар тигез булганды, утырышта рэислек итүченен тавышы хэлиткеч булып тора.

Комиссия эгъзалары каарлар кабул иту турындагы мэсьэлэлэр буенча фикер алышканда бертигэз хокукларга ия.

15. Комиссия кабул иткэн каар белэн килешмэгэн очракта, комиссия эгъзасы үзенец аерым фикерен язмаcha бэян итэргэ хокуклы, ул комиссия утырыши беркетмэсэнэ күшүп бирелергэ тиеш.

16. Комиссия утырыши нэтижэлэрэ буенча беркетмэ төзөлэ, ача комиссия утырышында рэислек итүче, комиссия секретаре һэм комиссия утырышында катнашкан комиссия эгъзалары тарафыннан комиссия утырыши уздырылганнын сон өч эш көненэ эчендэ имза салына.

Комиссия секретаре комиссия утырыши беркетмэсэнэ имза салынган көннен иртэгесен нэн дэ сонга калмыйча аны Олыяз авыл башкарма комитеты Житэкчесенэ жибэрэ.

18. Комиссия эшчэнлеген оештыру-техник тээмин итууне Олыяз авыл башкарма комитеты гамэлгэ ашыра.

14 статья. Ольяз авыл башкарма комитеты тарафыннан инициативалы проектны карау тәртибе

1. Инициативалы проект Ольяз авыл башкарма комитеты тарафыннан аны көрткөн көннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Инициативалы проектны Ольяз авыл башкарма комитетына көртү түрындагы мәгълүмат инициативалы проект Ольяз авыл башкарма комитетына көртегендән көннән соң өч эш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрендәге Кукмара муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнен 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук проект инициаторлары түрында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнарга Ольяз авыл башкарма комитетына инициативалы проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен тапшыру мөмкинлеге түрында, аларны тәкъдим итү вакытын күрсәтеп, мәгълүмат бирелә.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итү срогы жиде эш көне тәшкил итә. Үзләренең күрсәтмәләрен һәм тәкъдимнәрен Кукмара муниципаль районның Яңыльский авыл жирлегендә яшәүче 16 яшкә житкән халкы жибәрергә хокуклы. Күрсәтмәләр һәм тәкъдимнәр Ольяз авыл башкарма комитетына шәхсән түрүдан-туры тапшырыла яисә почта аша яки маҳсуслаштырылган сайтта форманы тутыру юлы белән жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия гамәлгә ашыра.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Ольяз авыл жирлеге башшыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карапларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

Ольяз авыл башкарма комитетына берничә, шул исәптән эчтәлеге буенча шундай ук ёстенлекле проблемаларны тасвирлап, инициативалы проект көртегендә очракта, комиссия Ольяз авыл жирлеге башшыгына конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрүне оештырырга кинәш итә.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу әлеге Тәртипнен 15 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс нәтижәсендә сайлап алуны үткәрү түрындагы хәбәр проектлар инициаторларына тиешле карап кабул итегендән соң өч көннән дә сонга калмыча жибәрелә.

7. Комиссия киңәшен исәпкә алыш яисә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча Ольяз авыл жирлеге башшыгы түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм инициативалы проектны хупларга һәм аның ёстендей эшне Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге бюджеты түрындагы карап белән караплан максатларга бюджет ассигнованиеләре чикләрендә һәм (яисә) Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау (Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге бюджеты түрындагы карапга үзгәрешләр көртү) тәртибе нигезендә эшне дәвам итәргә;

2) инициативалы проектны хуплаудан баш тартырга һәм, инициативалы проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

8. Ольяз авыл жирлеге башшыгы түбәндәге очракларның берсендә инициативалы проектны хуплаудан баш тарту түрүнда карап кабул итә:

1) инициативалы проектны көртүнен һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның Россия Федерациясенен федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Кукмара муниципаль районы Ольяз авыл жирлеге уставына туры кильмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәkle вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр тормый торган инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чараплар күләмнәдә Кукмара муниципаль районның Ольяз авыл жирлеге бюджеты акчалары булмау;

- 5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нэтижэлэрэк ысул белэн хэл, иту мөмкинлэгэе булу;
- 6) инициативалы проектны конкурс нигезендэ сайлап алуны узмаган дип тану.
9. Проектны карау нэтижэлэрэе буенча каар проект инициаторына кабул ителгэн көненнэн соц өч көннэн дэ сонга калмыйча проект инициаторына жибэрэлэ.
10. Олыяз авыл башкарма комитеты проект инициаторларына бергэлэп инициативалы проектны эшлэп бетерергэ тэксдим итэргэ хокуклы, ээлэгэе статьяныц 8 өлешендэгэ 5 пунктында караган очракта, тэксдим итэргэ бурьчлы, шулай ук аны башкармуун цэвэртэйлэгийн жирле үзидарэ органы яисэ дэүүлэх органы карамагына аларныц компетенциялэрэе нигезендэ кааргага тэксдим итэргэ тиеш. Проектны эшлэп бетерү өчен, комиссия эгъзалары, Олыяз авыл башкарма комитеты вэкиллэре, проект инициаторы вэкиллэре арасыннан эшче төркем тэзи, шулай ук проектны эшлэп бетерү срокын билгели. Эшлэп бетерелгэн инициативалы проект Комиссия тарафыннан элэгэе Тэртипнен 15 статьясы нэм элэгэе статя нигезендэ каала.

15 статья. Инициативалы проектларны конкурс нигезендэ сайлап алу

1. Конкурс нигезендэ сайлап алуны комиссия гамэлгэ ашыра.
2. Конкурс нигезендэ сайлап алу критерийлары тубэндэгелэр:
 - 1) инициативалы проект хэл итүгэ юнэлдерелгэн проблеманы ачыклауда нэм аны гамэлгэ ашыруда халыкныц катнашу дэрэжэс;
 - 2) инициатив проектны гамэлгэ ашырудан социаль нэтижэлелек;
 - 3) Конкурс нигезендэ сайлап алу критерийлары, аларныц кыйммэте, аларга тиешле баллар нэм улчэм коэффициентлары (алга таба – критерийлар) элэгэе Тэртипкэ күшүмтада билгелэнтэн.
3. Конкурс нигезендэ сайлап алу элэгэе Тэртипнен 15 статьясы нигезендэ үткэрэлэ торган комиссия утырышында гамэлгэ ашырыла.
4. Комиссия конкурс сайлавы узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендэ инициативалы проектларны бэяли
5. Конкурс нигезендэ сайлап алу нэтижэлэрэе буенча, комиссия критерийлары нигезендэй йомгаклау билгесен исэпкэ алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс сайлавын узган яисэ узмаган дип игълан итү турында каарлар кабул итэ.
6. Конкурс нигезендэ сайлап алуны узган дип барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициативалы проект (ике, өч инициативалы проект н.б.) игълан ителэ.

16 статья. Инициативалы проектны гамэлгэ ашыру турында Олыяз авыл башкарма комитеты каары

1. Инициативалы проектны гамэлгэ ашыру турында Олыяз авыл башкарма комитеты Житэхчесе каар чыгара.
2. Инициативалы проектны гамэлгэ ашыру турындагы каарarda тубэндэгелэр булырга тиеш:
 - 1) инициатив проектны гамэлгэ ашыру нэтижэсендэ (адресын яисэ урынын күрсэтийн) төзөлөргэ тиешле объектныц исеме яисэ инициатив проект гамэлгэ ашыруга юнэлдерелгэн чараныц исеме;
 - 2) Кукмары муниципаль районнын Олыяз авыл жирлэгэе бюджеты акчаларын туту юнэлеше (төзөлөш реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) уздыру, башкасы);
 - 3) инициативалы проектны гамэлгэ ашыруга бүлэп бирелэ торган Кукмары муниципаль районнын Олыяз авыл жирлэгэе бюджеты акчаларын нэм бүлүчесе исеме;
 - 4) заказчы, төзүчэе исеме;
 - 5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамэлгэ ашыру срокы;
 - 6) инициатив түлэүлээр күләме бүлэп, объектныц фаразланган (чикле) бэясе яисэ

чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләме;

7) инициатив тұлғулар күләмен күрсәтеп, объектның күздә тотыла торған (иң чик) бәясен яисә чараны (чараларны) уздыруға акчаларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бұлұ.

17 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация өлтөрендә инициативалы проекттында мәгълүматны бастырып чыгару (халықка жіткерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициативалы проектны Олыяз авыл башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициативалы проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызықсынучы заттарның мәлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында басылып чыгарға һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация өлтөрендә Кукмарда муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру йомғаклары турында Башкарма комитет отчеты Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарылырга (халықка игълан ителергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация өлтөрендә Кукмарда муниципаль районының рәсми сайтында инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланған көннән алып 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

Инициативалы проектларны тәкъдим итү,
керту, тикшеру һәм карау Тәртибенә
КУШЫМТА

Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу КРИТЕРИЙЛАРЫ, аларның
кыйммәте, аларга тиешле баллар һәм үлчәм коэффициентлары

№ т/б	Исеме конкурс нигезендә.... сайлап алу критерие....	Конкурс нигезендә сайлап алу критерие билгеләре	Баллар саны	Үлчәм коэффициент ы
1.	(критерийлар төркеменең исеме курсәтелә)			
1.1.	(критерийның исеме курсәтелә)	(критерийның кыйммәте курсәтелә)	(критерийның тиешле кыйммәтенә преишкәндә бирелә торган баллар саны курсәтелә)	(курсәтелә....) весовой коэффициент волях от единицы в зависимости от значимости критерия, сумма всех весовых коэффициентов должна составлять единицу)
		(критерийның кыйммәте курсәтелә)	90 балл	
		(критерийның кыйммәте курсәтелә)	80 балл	